Egyre több magyar ember hagyja el hazáját szinte gazdasági menekültként, mivel Magyarországon nem talál munkalehetőséget, illetve tisztességes munkából nem tud megélni. A "munkaerő szabad áramlása" az Európai Unió ünnepelt alapelve, így alapvető jogként kezelik a migrációhoz, a szülőhazából való elvándorláshoz való jogot, s semmiféle problémát nem látnak abban, hogy a nyomorúságos helyzetbe juttatott tagállamok polgárai otthonuktól, családjuktól, közösségeiktől távol kénytelenek szerencsét próbálni, hasonlóan a harmadik világbeli helyzethez.

Sok jel mutat arra, hogy a külföldi munkavállalás - szemben számos politikus meggyőződésével - gyakran nem valódi szabad döntés s nem "érdekes kaland", átmeneti hasznos tapasztalatszerzés. Emberi jogokkal foglalkozó jogászként és politikusként úgy gondolom, hogy alapvető jogként kellene definiálni az embereknek a szülőföldjükön, illetve hazájukban való boldogulásának jogát. Ez az államok számára, mint minden alapvető jog kötelezettséget keletkeztetne, mégpedig arra, hogy a gazdasággal, a költségvetéssel, a munkahelyteremtéssel, s az emberek alapvető szükségleteinek kielégítéséhez kapcsolódó minden más kérdéskörrel összefüggésben e szempont figyelembevételével alakítsák stratégiáikat, hozzák meg döntéseiket.

Az állam nem kalkulálhat úgy, hogy "nem baj, ha nincs munka és nincs megélhetés Magyarországon, a munkaerő szabad áramlására és az egységes piacra is tekintettel az emberek úgyis elmehetnek külföldre." Ez a szemléletmód egyébként tökéletesen tükrözi azt a szélsőséges liberális, teljesen individualista emberképet, amelyben az atomizált, mindenkitől független egyén nem tartozik közösséghez, nem tartozik nemzethez, nem ragaszkodik nyelvéhez, múltjához, hagyományaihoz, hanem egyik napról a másikra - a "piac igényeinek megfelelően" - képes a világ más pontján új életet kezdeni, gyökereit könnyedén feltépve,rokoni és más emberi kapcsolatait megszakítva vagy meglazítva. Képviselőként úgy gondolom, hogy politikai és jogi álláspontomat valódi emberek valódi élethelyzeteit megismerve tudom kialakítani, s az ő valós igényeik képviselete a feladatom. Ezért döntöttem úgy, hogy kutatást kezdek a Magyarországról gazdasági okokból külföldre távozott emberek élethelyzetének jobb megismerésére.

A kutatás ún. "kvalitatív jellegű", tehát statisztikai értelemben nem lesz reprezentatív, de reményeim szerint reális képet fog adni a külföldön -gazdasági, illetve egzisztenciális kényszer alapján - munkát vállaló magyarok helyzetéről. A kutatás eredményeit - s az az alapján készítendő dokumentumfilmet - mind a magyar döntéshozóknak, mind az Európai Parlamentnek be szeretném majd mutatni.

Kérem a nyilvánosságot s a sajtót, hogy e levelemet s az alábbi kérdéssort tegyék hozzáférhetővé minél több külföldön élő magyar számára, akiket pedig arra kérek, hogy a kérdések megválaszolásával, tapasztalataik megosztásával segítsék munkámat. Célom a jelenségek feltárása, így a személyes adatokat természetesen hivatásbeli titokként kezelem, azok nem kerülnek nyilvánosságra. Előre is hálásan köszönöm a segítséget, az együttműködést.

Kérdőív gazdasági (megélhetési) okokból külföldre távozott magyarok tapasztalatainak felmérésére

1. Kérem, röviden mutatkozzon be: hány éves, férfi vagy nő, milyen iskolai végzettsége és szakképzettsége van, hol élt Magyarországon és melyik külföldi országba költözött, mikor? Milyen a családi helyzete, s ezt hogyan érintette a külföldre költözés? (Családja részben vagy teljesen Önnel költözött-e, s akár a közös kiköltözés akár a kényszerű szétválás hogyan érintette a családja helyzetét, ideértve a tágabb családot, például idősebb szülőket is?) Miért döntött úgy, hogy magyar emberként hosszabb időre külföldre megy? Milyen anyagi, jövedelmi, munkahelyi, "megbecsültségbeli", egzisztenciális, és egyéb viszonyok között élt Magyarországon? Mi volt a három legfőbb oka annak, hogy külföldre ment (fontossági sorrendben)?

2. Átmeneti időszakra vagy véglegesen akart külföldre költözni? Hogyan változott ez az elképzelése a kint töltött idő során?

3. Milyen körülmények között él(t) külföldön a munka világát tekintve, azaz milyenek voltak a jövedelmi és megélhetési viszonyai, milyenek voltak a munkahelyi körülmények, jogfosztottnak vagy jogilag védettnek érezte-e magát a munkahelyen, milyen munkakörülmények között dolgozott? Anyagilag megtalálta-e a számítását? Hasonlítsa össze ezeket a tényezőket a magyarországi helyzetével! Több, vagy kevesebb örömöt jelentett-e a munka külföldön, mint Magyarországon? Miért?

4. Összességében hogyan alakította az életét a külföldre távozás? Kérem, írja le részletesen, hogyan alakult élete a munka világában, a családi viszonyaiban, barátságaiban, illetve minden

egyéb, Önnek fontos körülmény tekintetében? Mi az, ami hiányzik Önnek Magyarországból? Kérem, írja le, mit kellene tudnia vagy tennie a magyar, illetve az európai uniós politikusoknak annak érdekében, hogy magyar emberek ne hagyják el tömegesen Magyarországot. Amennyiben viszont úgy gondolja, hogy ez utóbbit nem szükséges célul tűzni a politikának, azt is írja és indokolja meg.

Kérem, hogy válaszait, levelét juttassa el a következő e-mail címre:
krisztina.morvai@europarl.europa.eu

Köszönöm szépen a kutatáshoz nyújtott segítséget.
Dr. Morvai Krisztina jogász, EP képviselő